

Uppsats/Examensarbete: 15 hp
Kurs: LRXA1G
Nivå: Grundnivå
Termin/år: VT 21
Handledare: Osa Lundberg
Examinator: Lena Sotevik

Nyckelord: samverkan, ojämlikhet, utländsk bakgrund, föräldrar, faktorer

Abstract

Vi har genomfört en systematisk litteraturstudie med utgångspunkt i vad forskning säger om ojämlikhet i samverkan mellan hem och skola. Vi har analyserat och reducerat material utefter det som är relevant mot vårt syfte och frågeställningar. Utifrån åtta artiklar valde vi att tematiskt analysera dessa till fyra stycken teman som är rubriksättningar i vårt resultat. Dessa teman är *samverkan – en del av svenska normer, en ojämlik relation, konsekvenser av en ojämlik samverkan* och *”den svenska föräldern”*. Det svenska samhället har genomgått stora förändringar sedan 60-talet vilket har resulterat i en ökad etnisk mångfald. Med denna förändring har även kategorisering av människor samt etniska hierarkier ökat. Vi redogör för hur detta har påverkat samverkan mellan föräldrar och skola. Vi belyser hur den svenska skolan arbetar med samverkan med föräldrar, vilka ojämlikheter och orättvisor som existerar i forskningen. Vår slutsats i denna studie är att föräldrar behandlas på ett ojämlikt sätt, den problematik som lyftes fram under 70-talet kvarstår och är fortfarande närvarande och aktuell idag.

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte och frågeställningar	2
2	Disposition	2
3	Bakgrund	2
3.1	Historisk beskrivning	3
3.2	Begreppet samverkan.....	4
3.3	Jämlikhet.....	4
4	Metod	5
4.1	Tillvägagångssätt	5
4.2	Kvalitativa och kvantitativa studier	6
4.3	Etiska överväganden	7
4.4	Inklusionskriterier	7
4.5	Datainsamling	7
4.6	Urval och begränsningar	9
4.7	Databearbetning	10
4.8	Analysmetod	10
5	Resultat	12
5.1	Samverkan – en del av svenska normer	12
5.2	En ojämlik relation	13
5.3	Konsekvenser av en ojämlik samverkan.....	15
5.4	”Den svenska föräldern”	16
6	Diskussion	18
6.1	Metoddiskussion	18
6.2	Resultatdiskussion	18
6.3	Förslag på vidare forskning	21
6.4	Pedagogiska konsekvenser	21
7	Referenslista	22
8	Bilagor	25

1 Inledning

I grundskolans styrdokument står det beskrivet att skolans ska samverka med hemmet genom att förankra elevernas skolgång och tillsammans utveckla den undervisning som bedrivs i skolan och dess verksamhet (Skolverket, 2019). Under 1970-talet påbörjades arbete kring en ökad samverkan mellan hem och skola där syftet var att skapa ett mer jämlikt samhälle (Halsey & Silva 1987). Dahlstedt och Hertzberg (2011) lyfter i sin intervjustudie fram att på skolor i den svenska förorten finns behov av att lärare diskuterar hur de som profession förhåller sig till föräldrar som har en annan kultur än deras egen. Att utveckla förståelse för föräldrars olika förutsättningar vid möten med skolan.

SOU (1980) lyfte fram förbättringsområden för att förstärka kontakten mellan hem och skola. Sverige har sedan 1980 genomgått en stor samhällsförändring genom att skolklasserna idag består av fler elever med utländsk bakgrund. Vi vill i vår analys ställa oss frågan om denna samhällsförändring kan ha inverkan på den komplexitet som råder kring samverkan, om ojämlikhet i samverkan mellan hem och skola idag. Skolverket (2011) tar i rapport 363 *“Utdrag: Barn och elever med utländsk bakgrund”* upp att var femte elev i grundskolan och gymnasieskolan har utländsk bakgrund. Detta styrker även SCB i sin rapport 2020 där de skriver att

Invandringen till Sverige har ökat under de senaste decennierna vilket har lett till att allt fler barn antingen själva är födda utomlands eller är födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar. Idag har vart fjärde barn i åldrarna 0–17 år utländsk bakgrund och denna andel har fördubblats sedan år 2000 (SCB, 2020, s. 58).

Samverkan mellan hem och skola är en mycket central del av fritidshemmets verksamhet och det finns en stor möjlighet till att skapa en god relation med elevernas föräldrar. Enligt grundskolans värdegrund (Skolverket 2019) har den ökade internationaliseringen av den svenska skolan satt krav på förmågan att finna sig i och anpassa sig till de värderingar och kunskaper som kan utvinnas i en kulturell mångfald. Vidare står det i grundskolans värdegrund att främlingsfientlighet i alla former ska mötas med en öppen dialog och verksamma insatser.

Tanken om en etnisk jämlikhet och lika rättigheter är en grundpelare i svensk demokrati. SOU (2005:56) tar upp att det står skrivet i FN:s konvention om avskaffande av alla möjliga bruk av rasdiskriminering, dessutom i FN:s deklaration som rör mänskliga rättigheter. Strukturell diskriminering innebär det mönster där människors lika värde inte bibehålls, detta resulterar i en central demokratisk problematik för samhället i stort, inte endast för de minoritetsgrupper som blir utsatta för diskrimineringen. Problematiken kring strukturell diskriminering rör framförallt de lagar, regler och föreskrifter som inte följs. De normer och mönster som anses som självklara gör att strukturell diskriminering inte nödvändigtvis är avsiktliga eller individuella. De normer som tas för givet behandlar framförallt rangordning av människor med utgångspunkt i nationalitet, etnisk bakgrund, ras eller kulturell samhörighet. Kategoriseringen som sker av människor landar i att de placeras i olika fack och grupperna beskrivs som två motpoler. Motpolerna i detta fall grundar sig i en svensk norm vilket leder till att invandrare ses som en avvikning från den normen (SOU 2005:56).

1.1 Syfte och frågeställningar

Vi har sett behovet och vinsten av en god samverkan mellan skola och hem, men vi har även mött de svårigheter och utmaningar som finns i samverkan. Den ökade etniska mångfalden i skolan har resulterat i en etnisk hierarki där svenska normer genomsyrar ojämlikhet mellan föräldrar och den svenska skolan. Att se alla föräldrar och elever som jämlika parter och ha den rådande etniska hierarkin i beaktande blir enligt oss centrala delar i vårt kommande yrke som grundlärare i fritidshem. Tillsammans med kollegor kan fritidshemmet motverka strukturell diskriminering, ojämlikhet och skapa en verksamhet som är öppen och accepterande.

Därigenom ansåg vi att det var av intresse att undersöka ojämlikheten som följer samt hur relationen till föräldrar med utländsk bakgrund ser ut och hur svenska skolan arbetar med detta.

Genom denna systematiska litteraturstudie är syftet att identifiera ojämlikhet som existerar i forskningen kring samverkan mellan skola och föräldrar med utländsk bakgrund.

Våra frågeställningar är följande:

Vad lyfter forskningen kring ojämlikhet i samverkan mellan hem och skola?

Hur kan forskningen tematiseras utifrån ojämlikhet i samverkan mellan hem och skola?

2 Disposition

I inledningen tar vi upp vad grundskolans styrdokument säger om samverkan mellan hem och skola. Vidare redogör vi för de samhällsförändringar som skett och statliga utredningar som presenterar den komplexitet som existerar i samverkan mellan hem och skola. Efter inledningen presenterar vi vårt syfte samt frågeställningar för denna studie. Vidare i bakgrund tar studien upp en historisk beskrivning av samverkan, från 1960-talet och framåt. Sedan beskrivs samverkan som begrepp samt vad författaren lyfter för problematik kring dagens samverkan. Vidare redogör vi för struktureringssteorin som vi valt som teoretisk förankring i studien. Sedan presenteras vår metod som innefattar bland annat datainsamling, bearbetning, urval och begränsningar samt analysmetod. Därefter följer vårt resultat som är kategoriserat och analyserat utifrån tematiserade rubriker, där besvarar vi våra frågeställningar. Den sista delen är diskussionen, som består av både metod- och resultatdiskussion. Där diskuterar vi val av metoder samt resultat med utgångspunkt i vårt syfte. Vi tar även upp pedagogiska konsekvenser, förslag till vidare forskning samt egna slutsatser.

3 Bakgrund

I kommande avsnitt redogör vi för samverkan utifrån ett historiskt perspektiv, som sträcker sig från 1960-talet till idag. Under rubriken "begreppet samverkan" förklarar vi vad samverkan innebär samt de motgångar och svårigheter som finns beskrivet. Efteråt presenterar vi vår teoretiska utgångspunkt.

3.1 Historisk beskrivning

Skolans verksamhet växer snabbt under 1960-talet och enligt föräldrarna är deras kunnskap central för skolan (Bouakaz, 2009). Detta resulterar i att föräldrarna tillslut kräver en mer bredare och genomgripande inblick i skolverksamheten omkring år 1970. Utredningen *Skolans inre arbete*, SIA (SOU 1974:53) presenteras år 1975 där det uttrycks att undervisningen i skolan ska anpassa sig efter elevernas behov och att föräldrarna bör vara en central del av skolans arbete. Då man menade att när föräldrarna blir involverade blir de också engagerade i frågorna om sitt barns skolgång och utbildning. I denna utredning rekommenderar man dessutom några tydligt utformade reformer för att bygga upp samverkan mellan föräldrar och skolan (Bouakaz, 2009).

En av dessa reformer var att läraren skulle anordna regelbundna träffar med föräldrar till specifika elever samt möten med alla föräldrar från sin elevgrupp, vilket skulle vara obligatoriskt. Ett annat exempel på en reform som föreslogs var föräldraskolstyrelser med elevrepresentanter, föräldrar och skolpersonal. Föräldraskolstyrelsen skulle ledas av skolans rektor, vilket skulle generera ett föräldrainflytande på arbetet skolan utförde. Föräldraskolstyrelsen skulle dessutom ha mandat att vara med i beslutsfattandet av flera rektorsfrågor. På grund av att Kommunförbundet och lärarfacket inte höll med om att denna reform var gynnsam för skolans värld kom reform inte till handling. De menade att föräldrarnas och lärarnas intressen stod i motsats till varandra. Det största argumentet för detta visade sig vara att skolan skulle styras av en politisk grund med framröstade representanter. Ett annat argument som lyftes var problematiken kring ansvarsfördelning samt styrelsens, alltså föräldrarnas, behörighet i ämnet (Bouakaz, 2009).

Under 80-talet visade flertalet utredningar att föräldramöten som anordnades inte hade den dragningskraft man önskat, då det önskade antalet föräldrar som skulle delta låg långt under förväntan. Skälen för detta var flera, exempelvis svårigheter att delta i föräldramöten på grund av arbetstider eller vård av yngre barn i hemmet. Det var alltså nödvändigtvis inte så att skälen var ointresse från föräldrarnas sida utan tidsbrist (Bouakaz, 2009). Under 80-talet blev skolan tilldelad en ny läroplan, Lgr-80. I denna läroplan står det bland annat att den som har det grundläggande ansvaret för elevens uppfostran och omvårdnad är föräldrarna, dock var detta påstående ingenting nytt då det är mycket likt det som stått i tidigare läroplan.

I Lgr-80 står det under segmentet "Samverkan mellan hem och skola" om kontakten mellan hemmet och skolan. Man menar att skolan är förpliktad att ta kontakt med elevernas föräldrar två gånger per år och även att skolan ska dra fördel av hemmets kännedom om eleven. Genom detta ska hemmet ha möjlighet att påverka elevernas skolgång, vara delaktiga i planeringen kring flera aspekter av skoldagen. Det tydliggörs också i samma segment att skolan regelbundet ska uppsöka föräldrar som kan vara problematiska att få kontakt med. Tidigare var föräldrarnas ansvar i skolväsendet avgränsad till sitt eget barn, detta utvecklades under 80-talet då skolan sökte kontakt och uppmanade föräldrar att engagera sig i debatten om skolfrågor (Bouakaz, 2009).

Under 1990-talet sker en skiftning i föräldrarnas inflytande i skolans värld, den utvecklas mycket både i politisk och ideologisk grad. Eriksons (2004) brukarinflytandepincip som tidigare år varit aktuell blev istället reducerad och utbytt mot valfrihetsprincipen. Genom valfrihetsprincipen blev föräldrarna kunder på en utbildningsmarknad, de fick numera makten att välja fritt bland kommunala och privata skolor för att hitta den skola som passade bäst in på

sitt eget barns behov. Med föräldrarnas nyfunna makt fick de dessutom mer inflytande i skolans värld. Eriksons (2004) partnerskapsprincip utvecklades och refererades till i den nya läroplanen Lpo-94 samt övriga statliga skrifter (Bouakaz, 2009).

3.2 Begreppet samverkan

Samverkan är ett begrepp som passar in i en stor mängd olika organisationer, men att samverka kan förklaras som ett gemensamt handlande, (Nationalencyklopedin 2021) ett samspel som i skolans värld både belyser samverkan mellan personal i skolan, men också samverkan mellan skolan och hemmet. I skolans styrdokument står det beskrivet att samverkan ska ske med vårdnadshavare genom att läraren får till sig information om elevens personliga situation samt regelbundet kommunicerar om elevens trivsel och utveckling i skolan. Skolverket menar att skolan tillsammans med elevens vårdnadshavare har ett gemensamt ansvar att skapa goda förutsättningar för elevens lärande och utveckling (Skolverket, 2019). Vilka former av samverkan det finns behov för varierar över tid, när föräldrar inte kommer till mötesplatser som föräldramöten måste utvärdering och förändring ske. Det kan finnas olika typer av möten med föräldrar vars syfte skiljer sig, det kan handla om ett informativt möte där en envägskommunikation är syftet alternativt ett möte vars syfte är att arbeta relationsbyggande (Larsson & Vossman Strömberg, 2017).

Nordheden (2017) framhäver att hon fått uppfattningen om att en del lärare ser det problematiskt att möta föräldrar med utländsk bakgrund. Lärare kan ha en strävan att nå alla föräldrar men anser sig inte lyckas. Nordheden (2017) trycker på vilka möjligheter samverkan i mångkulturella miljöer har, att det finns en didaktisk vinst i att använda elevernas hemmiljö som källa till kunskap för vad som lärs ut i skolmiljön. Författaren beskriver att genom utbyte av kunskaper från elevernas föräldrar bidrar det till att hemmet får större förståelse för vad som sker i skolan samt att föräldrarna själva känner att de kan bidra i sina barns skolgång.

Genom detta avsnitt har vi redogjort för hur samverkan sett ut historiskt, vad begreppet samverkan innebär och bakgrund kring vad forskning säger om samverkan mellan hem och skola. Därigenom har vi framställt ett syfte samt forskningsfrågor som berör den ojämlikhet som finns i samverkan mellan hem och skola.

3.3 Jämlikhet

Enligt Nationalencyklopedin (2021) betyder begreppet jämlikhet *alla individers lika värde*. I den svenska läroplanens värdegrund (Skolverket 2019) står det tydligt att de grundläggande värden den svenska skolan berör är frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen och solidaritet mellan människor. Vidare står det att ingen ska utsättas för diskriminering i skolan på grund av exempelvis etnisk bakgrund och religion, skolan ska även utveckla en kunskap att förstå och leva sig in i andra människors villkor (Skolverket, 2019).

Enligt Statens långtidsutredning 2019 (Holmlund, Sjögren, Öckert & Sverige, 2019) har den svenska skolan ett flertal styrkor ur ett likvärdighetsperspektiv, men också en mängd svagheter som kan förbättras. Utredningen menar att trots att skolan besitter ett viktigt uppdrag att ge alla elever samma förutsättningar för en god skolgång så är det centralt att ha i åtanke att en stor del av den ojämlikhet som finns i om elever klarar skolans mål eller ej beror till stor del av

omständigheter som skolan inte kan styra över. Elevernas olika förutsättningar kan bottna i deras familjebakgrund, bristande uppväxtmiljö samt skolkvalitet. Vidare belyser utredningen att den växande invandringen har resulterat i att en ökad mängd elever har svårigheter att nå skolans mål (Holmlund, Sjögren, Öckert & Sverige, 2019).

4 Metod

Barajas, Forsberg, & Wengström (2013) menar att genom en systematisk litteraturstudie får vi möjligheten att samla all relevant forskning om just samverkan och relationen mellan skola och hemmet, som i sin tur kan ge en översiktlig och ny kunskap om området för andra som är intresserade av detta relativt outforskade ämne. Studien behandlar både kvalitativa och kvantitativa studier, då en systematisk litteraturstudie stärks av att använda sig utav båda dessa typer av studier. Resultaten från dessa vävs då ihop för att generera ny och mer pålitlig kunskap inom det specifika området (Barajas, Forsberg, & Wengström, 2013).

Evidens innebär bevisade fakta, evidens kan hittas i exempelvis vetenskapliga tidskrifter. Därigenom även i systematiska litteraturstudier då man redogör och utlägger publikationer inom ett specifikt ämne. En lyckad systematisk litteraturstudie förutsätter en mängd studier med god evidens för att resultera i relevanta slutsatser, dessutom behöver en systematisk litteraturstudie innehålla en redogörelse för de metoder som litteraturstudien bygger på och presentera all relevant forskning med evidens inom ett specifikt område (Barajas, Forsberg, & Wengström, 2013). Barajas, Forsberg, & Wengström (2013) redogör för tydliga steg som ska tas i en systematisk litteraturstudie, som vi går genom under rubriken tillvägagångssätt.

Reliabilitet och validitet blir viktiga delar att kunna motivera för att det empiriska materialet ska ses som trovärdigt (Bryman, 2011). Hur hög reliabilitet en undersökning har innebär i hur hög grad den data som samlats in går att samla in eller mäta på nytt och komma fram till liknande resultat. Om en undersökning innebär det att delar av den insamlade data har påverkats av slumpfall eller bristande frågeställningar. Validitet innefattar om metoderna som har använts följer sitt syfte och att den data som skulle mätas blir mätt genom rätt metod. Validitetsbegreppet kan enligt Eriksson Barajas (2013) delas upp i tre delar. *Innehållsvaliditet* som syftar till att frågorna som ställs täcker det som skall förstås och ingå. *Begreppsvaliditet* innebär att de begrepp som används ligger nära det syftet som skall undersökas samt att begreppen blir relevanta att jämföra med annan forskning. Det tredje begreppet som ingår i validitet är *kriterievaliditet* vilket syftar till att metoden som används för att mäta ett resultat kan jämföras med andra metoder inom forskning på samma teoretiska område.

4.1 Tillvägagångssätt

Vi kommer nedan inledningsvis ge en översiktlig bild över arbetets gång och därefter gå in på varje del mer ingående.

Inledande fas

- Vi ringade in intresseområdet samverkan mellan skolan och hem.
- Vi formulerade ett syfte samt frågeställningar att ställa till befintlig forskning.
- Vi valde ut sökord och gick igenom forskningens abstract i databaserna Supersök, ERIC och Education Research Complete.

- Vi dokumenterade sökvägar och visade urval genom att skapa tabeller.

Analysmetod

- De utvalda artiklar och avhandlingarna lästes igenom och vi valde ut relevant forskning som svarade mot vårt syfte.
- Vi kategoriserade vårt resultat genom att göra tematiserande rubriker utifrån våra frågeställningar.

Utformningen av litteraturoversikten

- Vårt examensarbetets struktur följer IMRAD- modellen.
- I vårt resultat har vi beskrivit relevant forskning i löpande text.
- I resultatdiskussionen har vi relaterat empirin till skolans verksamhet, då främst fritidshemmets verksamhet.
- Vi avslutar examensarbetet med att under resultatdiskussion beskriva egna slutsatser samt vilka möjligheter vi ser för framtida forskning.

Vi inledde vår studie med att vi diskuterade möjliga intresseområden och landade i samverkan mellan hem och skola. Sedan formulerade vi ett syfte och frågeställningar som vi ansåg vara intressanta att ställa till forskningen. Vidare sökte vi systematiskt i olika databaser samt en manuell sökning genom referenslistor hittade litteratur kring samverkan mellan hem och skola och gick igenom studiernas abstracts. Under denna process dokumenterade vi våra sökvägar, sökord och skapade tabeller där vi samlade vår data för att senare göra ett urval. Därefter genomförde vi en litteraturgenomgång med stöd i Eriksson Barajas (2013) kapitel om detta, arbetet innefattade att den valda litteraturen kritiskt analyserades för att se till att de valda artiklarna endast var relevanta till vårt valda område, denna litteratur innefattar böcker, avhandlingar, rapporter och vetenskapliga tidskrifter. Vi var noga med att litteraturen vi valde skulle vara relevant mot vårt syfte. Därefter sorterade vi resultatet i olika teman utifrån våra frågeställningar. Vi valde att följa IMRAD-modellen för vårt examensarbete. Vidare har vi beskrivit våra tematiserade resultat i löpande text. Slutligen har vi redogjort för resultaten av den valda litteraturen för att komma fram till en slutsats och syntes av forskningen som gjorts kring samverkan mellan hem och skola. I vår resultatdiskussion har vi speglat forskningen till skolans verksamhet och relaterat den till framförallt fritidshemmet. Avslutningsvis har vi beskrivit våra egna slutsatser och förslag på vidare forskning kring ämnesområdet. Detta arbetssätt har vi baserat på Eriksson Barajas (2013) upplägg på hur man genomför en systematisk litteraturstudie steg för steg.

4.2 Kvalitativa och kvantitativa studier

Ahrne och Svensson (2015) uttrycker ett missnöje kring att det i forskning funnits en syn kring en skarp skillnad mellan kvalitativa och kvantitativa metoder. De menar att även om metoderna gör skillnad på hur materialet samlas in och bearbetas finns det ändå likheter, ibland forskar de båda metoderna om samma kunskapsfält. Författarna menar att båda metoderna behövs för att översiktligt forska om samhällsprocesser. Textanalys blir en del av den forskning menar författarna.

Kvalitativa metoder uppkom som en motpol till kvantitativa metoder, metoderna som ingår kan vara intervjuer eller observationer. Textanalys kan också ingå om analysen inte utgår från en kvantitativ metod där statistiska verktyg används. Kvantitativa data kan alltså sammanfattas som sådant som beräknas exempelvis antal eller differens vid statistik. Den kvalitativa data behöver till skillnad mot den kvantitativa inte redovisa någon mätning utan endast konstatera att någon existerar.

4.3 Etiska överväganden

Det finns olika sätt att betrakta samhällsfenomen, i vårt examensarbete kommer vi inta ett utifrånperspektiv. Vilket Stier och Kjellin (2009) beskriver som att studera olika kulturer genom att se fenomen utifrån olika dimensioner. Författarna lyfter att vi bör ställa oss frågan om det är möjligt att studera kulturer på ett objektvt sätt, att vi alltid bär på en förkunskap som speglar våra tankegångar. Vilket vi kommer ta i beaktande i vår studie och vid materialanalys.

Eriksson Barajas (2013) menar att etiska överväganden vid en systematisk litteraturanlys innefattar att man skall presentera alla resultat som stödjer eller icke stödjer hypotesen vi använt oss utav, det blir därför oetiskt i en systematisk litteraturstudie att endast använda sig av forskning och resultat som visar vår egen åsikt. Forskningsfrågorna ställs till forskningen och inte till människan, en etisk aspekt som också är viktig att ha med sig när man genomför en systematisk litteraturstudie (Barajas, Forsberg, & Wengström, 2013). Genom en systematisk litteraturstudie kommer inte våra egna åsikter eller värderingar fram i resultatet, någonting som vi haft i åtanke under processens gång och varit ett etiskt övervägande i vår studie, då vi skriver om ett problematiskt och känsligt ämne som exempelvis etnicitet och ojämlikhet.

4.4 Inklusionskriterier

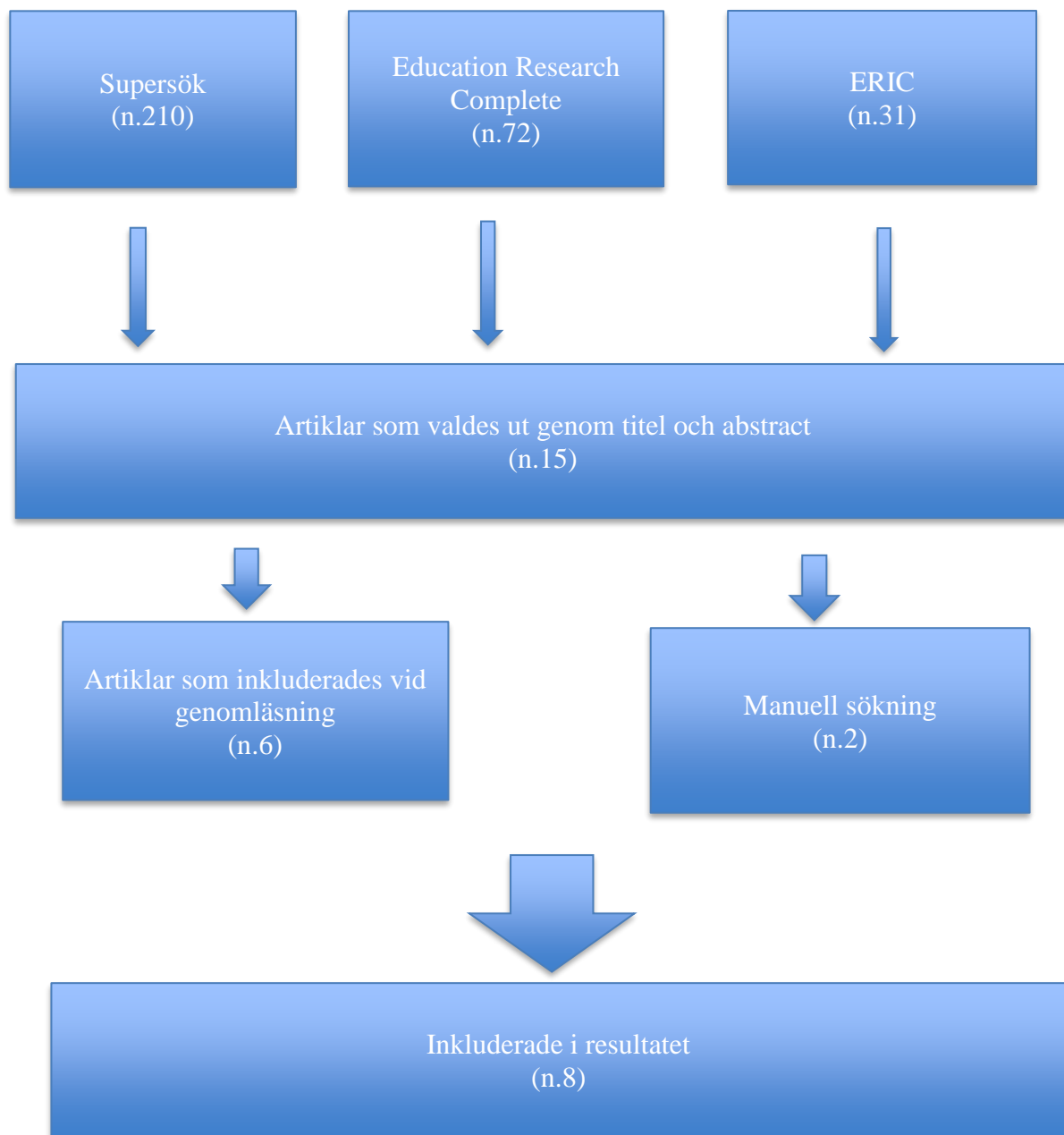
I vår systematiska litteraturstudie har vi gjort ett urval av vilka former av samverkan som vårt resultat ska behandla. Vi har valt att utesluta studier som tar upp samverkan vid andra instanser eller myndigheter än skolan. Vi har också valt att exkludera studier som tar upp samverkan mellan skolpersonal och enbart valt att inkludera studier som behandlar den samverkan som sker mellan lärare och föräldrar. Hur vi gått tillväga vid inkludering och exkludering står beskrivet i 4.5 och i 4.6 presenteras de inkluderade studierna. I bilaga 4 presenteras de studier som exkluderats efter att vi läst studierna i sin helhet och inte enbart abstract och titel, det står beskrivet av vilken anledning de exkluderades.

4.5 Datainsamling

Vi har använt oss utav databaserna Supersök, ERIC och Education Research Complete för att söka upp litteratur inför studien. Vår sökstrategi har utgått från Eriksson Barajas (2013) bok om systematiska litteraturstudier, där det görs tydligt att för att få en lyckad sökning behöver man ställa rätt frågor till texterna samt använda rätt sökord. Vi har även använt oss utav avhandlingar och böcker från tidigare kurser som vi anser vara relevanta för vårt syfte, dessa innefattas i Bilaga 2 där en manuell sökning presenteras, där nämns även litteratur som vi sökt upp via referenslistor.

Schema över datainsamling och urval (n=antalet artiklar)

Modellen är en modifierad version av *PRISMA FLOWART* (UNC, 2018)

4.6 Urval och begränsningar

Vi valde att använda oss utav ERIC och Education Research Complete eftersom de innehåller pedagogisk och psykologisk forskning. Vi använde oss utav Supersök då vi ville få fram avhandlingar som var relevant för vårt ämne och kunna få fram svenska artiklar. Eftersom vi fokuserat på samverkan mellan skola och hemmet har vi valt sökord som "parents, teachers, cooperation, schools, communication, Sweden or swedish", våra begränsningar i sökningen var peer-reviewed, avhandlingar och vetenskapliga tidskrifter. Varför vi valde att ha med "Sweden or swedish" i våra sökningar i databaserna ERIC och Education Research Complete var för att vi ville undersöka forskning som rör den svenska skolan. En tydligare bild av alla sökord vi använt samt alla begränsningar i sökningarna presenteras i Bilaga 1. Vi valde att inte tidsbegränsa sökningen utan tog med alla resultat oavsett publiceringsdatum, då vi la märke till att forskning kring specifikt samverkan mellan hem och skola inte är ett brett utforskat område. För att få fram vårt material blev första steget att samla in artiklar med titlar som relaterade till något av de kriterier vi valt, att de behandlade samverkan mellan föräldrar och skola och/eller ojämlikhet. I första skedet resulterade våra sökningar på 313 träffar, men vi såg snabbt att en majoritet inte behandlade samverkan mellan hem och skola utan det var ofta andra organisationer det skrevs om, som polis, socialtjänst eller samverkan mellan lärare i skolan. Därefter gjorde vi ett första urval och plockade ut 15 artiklar utifrån deras titel samt abstract som vi fann relevanta för vårt syfte och frågeställningar. Ett andra urval genomfördes och 6 artiklar valdes ut, samt en avhandling och en bok genom en manuell sökning, det är dessa 8 källor vi har tematiserat och analyserat vårt resultat utifrån.

Nedan presenteras de använda artiklar, avhandlingar och böcker i en tabell. Vi har valt att använda oss utav artikelkoder istället för referenser i den löpande texten.

Artikelkod	Titel	Författare, år
A.1	Fritidshem eller servicehem? En etnografisk studie av fritidshem i tre socioekonomiskt skilda områden	Andishmand, C 2017
A.2	Parental involvement in school : What hinders and what promotes parental involvement in an urban school	Bouakaz, L 2007
A.3	Parental governmentality: Involving 'immigrant parents' in Swedish schools	Dahlstedt, M 2009
A.4	Föräldrar och skola. (Parents and schools)	Erikson, L 2004
A.5	Involving parents through school letters: mothers, fathers and teachers negotiating children's education and rearing.	Forsberg, L 2007
A.6	Newly Arrived Parents and Collaboration in Swedish School Context: An Interactionally and Ethnomethodologically Inspired Analysis	Johnsson, A., Blivik, G., & Basic, G. 2021
A.7	Samspelet mellan skola och hem: Former för kontakt och samarbete mellan lärare, föräldrar och elever i grundskolan	Niléhn, K 1976

A.8	“I Go to Teacher Conferences, but I Do Not Understand What the Teacher Is Saying”: Somali Parents’ Perception of the Swedish School	Osman, A., & Månsson, N. 2015
-----	---	-------------------------------

4.7 Databearbetning

I detta avsnitt presenterar vi vår databearbetning, som bygger på vår datainsamling samt urval och begränsningar. Genom att läsa titel och abstract valdes artiklar ut som sedan lästes igenom i sin helhet. För att sedan göra ett av vilka som var relevanta till vårt syfte. Genom databearbetning har vi sorterat, reducerat och tematiserat det empiriska material vi använt oss utav. Vilket är en del av analysarbetet som vi arbetat med under vår studies gång. Detta menar Svensson & Ahrne (2015) är en central del i en bearbetningsprocess av det empiriska materialet.

Vi har genomfört en tematisk analys i vår systematiska litteraturstudie, Braun & Clarke (2006) beskriver att en tematisk analys är en kvalitativ metod för att analysera, identifiera och redogöra för teman inom data i ett specifikt område. Braun & Clarke (2006) menar att det är viktigt att metoden och den teoretiska utgångspunkten stämmer överens med vad forskaren eller studenten vill ta reda på. Vidare är det centralt att framställa och förklara de beslutstaganden man gör i en tematisk analys.

Ett tema innefattar något av vikt från den data man samlat in, i relation till forskningsfrågorna. Eftersom detta är en kvalitativ analys finns det inga självklara svar på vilka proportioner av data som ska ingå i temat, menar Braun & Clarke (2006). Det finns inte heller ett krav på att man ska använda all data i temat, utan att några meningar kan räcka för att beskriva innehållet i forskningen. Det är också skribenten som sätter ramarna för vad temat är och vad det ska innehålla. Braun & Clarke (2006) beskriver att en tematisk analys är flexibel vilket innebär att skribenten kan skapa teman på flera olika sätt, det viktiga att komma ihåg är dock att man är konsekvent i hur man tematiserar sin analys.

Processen börjar med att analysera och söka efter mönster som kan vara relevanta för studien. Den tematiska analysen avslutas med att man redogör för innehållet av forskningen i de olika teman man skapat. En tematisk analys görs under hela skrivprocessen och inte bara i slutet som i en statistisk analys (Braun & Clarke, 2006).

4.8 Analysmetod

Vid analys av kvalitativt material ska arbetsmetoderna sortera, reducera och argumentera finnas med. Vid sortering av data är mängden inte det viktiga utan kvalitén och användbarheten i det som samlas in. Däremot kan det vara svårt att göra ett kvalitativt arbete efter de premisserna så materialet som samlas in vid exempelvis intervjuer eller observation där personer ska studeras eller citeras bli många sidor av text. Vid insamling av mycket material som till en början är översiktligt krävs en god sortering. Denna sortering kan då vara bra att göra med att se sitt

material med ”nya ögon”. Vid sorteringen kan materialet delas upp, kategoriseras och jämföras med tidigare forskning genom s.k. kodning (Rennstam och Wästerfors 2015).

Vidare kommer delen av reducering av data, här blir det viktigt att den reducering som sker tar bort sådan som inte följer syftet eller är relevant. Reduceringen ska vara rättvisande och väja bort material genom att inta en viss part i den fråga som eventuellt lyfts. Reduceringen handlar om ett slags givande och tagande mellan att lyfta in det insamlade materialet och att bidra med egna funderingar. Mot slutet av reduceringen när materialet som ska användas har ringats in ligger det sista steget argumentation nära. Generalisering av resultat samt begreppsanknytning påbörjas då (Rennstam och Wästerfors 2015).

Vid argumentationen läggs den nya data på tidigare forskning som en grund för att kunna bidra med något nytt i forskarvärlden. En del av argumentationen kan vara begreppsbildning som kan göras med olika metoder. Dels genom att definiera begrepp alternativt kombinera befintliga begrepp och modifiera det med det egna begreppet. Denna argumentation blir en metod att ge en egen röst med den befintliga forskningen i ryggen (Rennstam och Wästerfors 2015).

Dessa tre arbetsmetoder för med sig tre problematiska delar som kan benämnas kaosproblemet, representationsproblemet samt auktoritetsproblemet. Kaosproblemet syftar till det kaos som dataarbetningen kan vara innan empirin har sorterats och kategoriserats. Genom att utgå ifrån teorier och begrepp kan vi frånga problemet och bringa ordningen i vårt material. Representationsproblemet blir en del av det material vi väljer att avgränsa och utesluta. Orsaken till att material väljs bort ska vara att det inte finns relevans för syftet med arbetet och inte att vi aktivt sållar bort sådant som nyanserat eller vidgar synen på det innehåll som presenteras. Auktoritetsproblemet innefattar svårigheten att nå fram med sitt resultat i forskarvärlden. Med hjälp av andra forskare empiri kan egen empiri lyftas fram genom att väga och lyfta olika sidor av empirin. Den egna forskningen rekommenderas avslutningsvis föra fram något nytt synsätt eller kunskap med hjälp av den redan befintliga forskningen (Rennstam och Wästerfors 2015). Efter att ha presenterat hur analysmetoden gått till kommer nu resultatdelen, som nedan kommer att presentera vårt resultat utifrån en tematisk analys, som vi förklarade ingående under tidigare avsnitt databearbetning.

5 Resultat

Syftet med vår systematiska litteraturstudie var att undersöka vad forskningen visar kring ojämlikhet i samverkan mellan hem och skola. I följande avsnitt presenteras resultatet i olika teman som vi tillsammans tagit fram genom en tematisk analys. I denna kommande del av studien besvarar vi våra två forskningsfrågor: Vad lyfter forskningen kring ojämlikhet i samverkan mellan hem och skola, samt hur kan forskningen tematiseras utifrån ojämlikhet i samverkan mellan hem och skola.

Nedan redogörs den valda litteraturens resultat i korthet med hjälp av artikelkoder.

A.1 Andishmand (2017) En etnografisk studie som jämför fritidshem i socioekonomiskt skilda områden, tar upp ojämlikhet samt svenska normer som människor med utländsk bakgrund utsätts för.

A.2 Bouakaz (2007) En intervjustudie om samverkan i mångkulturella skolor med utgångspunkt i arabiska föräldrar, tar upp svårigheter samt orättvisor som sker i samverkan med dessa föräldrar.

A.3 Dahlstedt (2009) En vetenskaplig artikel som berör den problematiska sidan av samverkan mellan skola och utländska föräldrar, att den svenska skolan utgår från att föräldrarna ska passa in i en "svensk mall" för att kunna skapa en god relation.

A.4 Erikson (2004) En doktorsavhandling var syfte är att skapa en typologi för att lyfta fram olika betydelser av förhållandet mellan föräldrar och skola.

A.5 Forsberg (2007) En vetenskaplig artikel som berör relationen mellan hem och skola och hur ansvaret delas upp mellan dem.

A.6 Johnsson, A., Blivik, G., & Basic, G. (2021) En studie som analyserar befintlig forskning, tar upp problematik kring samverkan mellan svenska skolan och nyanlända föräldrar.

A.7 Niléhn (1976) En doktorsavhandling som behandlar olika former för kommunikation och samverkan mellan lärare, föräldrar och elever. Genom enkätstudier lyfter författaren fram de olika parternas syn och upplevelse av samarbetet mellan skola och hem.

A.8 Osman och Månsson (2015) tar i sin intervjustudie upp orättvisor som somaliska föräldrar upplever av att vara en del av den svenska skolan. Hur de ser på interaktionen men lärare och delaktigheten i sina barns skolgång.

5.1 Samverkan – en del av svenska normer

Studie A.5 tar upp att det i skolans styrdokument inte står beskrivet hur kommunikation mellan lärare och förälder ska ske. A. 3, 4, 5 menar att det under tidigare decennier skett en förändring vad gäller relationen mellan hem och skola, bandet mellan hem och skola har förstärkts. A.3 lyfter fram frågan varför samverkan mellan skola och hemmet har blivit mer aktuellt och kommer fram till att det är på grund av att föräldrar önskat att vara mer delaktiga i sina barns skolgång. I studierna A. 1, 2, 3, 5, 7, 8 ser vi att skolorna placerar föräldrar med utländsk bakgrund i fack där de ska lära sig smälta in eller anpassa sig till en svensk norm. Det var uppfriskande att läsa vidare i det som text A.2 presenterar, att alla föräldrar vill sina barns bästa och att de ska ha en god skolgång oberoende av etniskt ursprung, kön eller sociokulturell klass.

I studie A.3 hävdas det att ras har varit och är ännu ett sätt att kategorisera människor att skilja på vi och dom. Det separerar det "normala" från det "icke-normala". Detta har blivit samhällets sätt att se på människor olika, att ras och etnicitet går hand i hand med fattigdom, låg utbildning, arbetslöshet och kriminalitet. Även invandrare är märkta som bristfälliga och underpresterande med fokus på deras mångkulturalitet. Detta resulterar i kulturkrockar, avsaknad av identitet och språkliga problem. Deras socioekonomiska status ses som avsaknad av socialt kapital, arbetslöshet och social utfrysning.

Studien A.3 belyser dessutom problematiken kring att icke-européer och icke-kristna människor blir kategoriserade och behandlade som invandrare, även om de är födda i Sverige och är svenska medborgare. Deras handlingar i exempelvis i klassrummet blir ofta tolkad utefter deras tillskrivna tillhörighet till en viss grupp, alltså deras etniska tillhörighet, istället för deras individualitet. Detta i sin tur resulterar i att utländska föräldrar blir pushade till att anpassa sig till en "svensk norm" för att anses vara ansvarsfulla och en jämlik part i samverkan mellan skola och hemmet.

Vi har sett att studierna A. 4, 6 menar att det finns en distans mellan föräldrar och skola. Genom partnerskapsprincipen presenteras vad skolan och hemmets skulle kunna göra genom gemensamma krafter som å ena sidan en enad enhet som strävar efter samma mål å andra sidan två enheter som strävar på olika håll. Två enheter som strävar åt olika håll förstärks med det spänningsfält som A.6 menar finns mellan hem och skola, då parterna har olika relationer till barnet. Föräldrarna har en mer specifik relation till sitt egna barn medan läraren ska bemöta alla elevers behov och intressen.

I studie A.3 framgår det att elever med utländsk bakgrund kan i många fall växla mellan skolans värld och föräldrarnas värld, då de centrala delarna av kunskap, värderingar och normer från föräldrarnas värld, alltså hemmet, inte har samma värde i skolans värld och tvärtom kan det vara svårt för eleven att översätta det skolan lär ut till sina föräldrar.

Resultatet i studie A.1 visar att fritidspersonalens utbildning kan vara en betydande faktor för relationen mellan personal och föräldrar, detta visar sig exempelvis i hur personalen uttrycker att de vill bekräfta föräldrarna i relationen. Studie A.7 påpekar att vad som sker vid interaktion i samspelet mellan ex. förälder och lärare alltid är unikt då både människorna och situationen inverkar på vilket utfall samspelet i mötet ska bli. A.6 redogör för hur en god interaktion i mötet mellan skolan och hem kan se ut. Interaktionen ska mynna ut i att parterna respekterar, bekräftar och är goda lyssnare till varandra. Vidare presenteras resultat från studier som visar på att denna önskan om en välfungerande samverkan är långt ifrån verklighet.

Under ovanstående rubrik "Samverkan - en del av svenska normer" har vi lyft fram studier som påvisar att svenska normer bidrar till en ojämlig samverkan mellan föräldrar och skola. Svenska normer gör samverkan problematisk för de föräldrar som vill engagera sig i sina barns skolgång men inte ges möjligheterna, till följd hamnar deras barn i kläm med förväntningar på sig både från skolan och hemmet.

5.2 En ojämlig relation

Enligt studierna A. 2, 3, 7, 8 kan det uppstå svårigheter att bygga upp goda relationer mellan lärare och föräldrar, särskilt med de föräldrar som har svårigheter att förstå hur skolsystemet ser ut och fungerar. Dessa svårigheter berör framförallt mångkulturella skolor där majoriteten

av eleverna har utländsk bakgrund. A.2 belyser dessa förändringar i skolans verksamhet med utgångspunkt i språkligt och kulturellt arv, socioekonomiska förhållanden och familjestruktur kan avspegla nationella syften. Förändringarna får dessutom konsekvenser mot förhoppningen om en fungerande samverkan mellan skolans värld och hemmet. A.3 menar att framförallt mångkulturella skolor där majoriteten av eleverna har utländsk bakgrund får ta del av konsekvenserna som A.2 tar upp.

Intervjustudien A.8 lyfter vidare fram problematiken kring föräldramöten och den skillnaden somaliska föräldrarna upplever beroende på vem som översatte mötet. När en utomstående tolk översatte till föräldrarna blev kvalitén på mötet inte densamma som när en somalisk lärare agerade tolk. Skillnaden var att föräldrarna upplevde att de inte fick sin röst hörd samt inte förstod sammanhanget kring svenska skolsystemet när en utomstående tolk närvarande. Jämfört när en somalisk lärare översatte, då upplevde föräldrarna ett större utbyte, diskussion och förklaringar av svenska skolan vilket gav en större förståelse. En av de somaliska föräldrarna uttryckte att den somaliska läraren hade samma erfarenheter kring invandring och kunde därför bekräfta föräldrarna som engagerade i sina barns skolgång.

A.2 lyfter att det finns två sidor av tolkningar i den ovan nämnda problematik. Å ena sidan kan föräldrar som inte engagerar sig i sitt barns skolgång verka avvikande och inte tar sitt ansvar, å andra sidan kan föräldrarna känna sig osäkra på hur man ska gå tillväga eller känna att sina kunskaper är ovälkomna in i skolans värld. I studien A.7 tas det upp att de föräldrar som lärare önskade få ökad kommunikation med valde att inte delta i klassmöten. Detta kopplar vi till studie A.2, som kom ut trettiofyra år senare, där det tydliggörs att det kan uppstå svårigheter att bygga upp goda relationer mellan lärare och föräldrar, särskilt med de föräldrar som har svårigheter att förstå hur skolsystemet ser ut och fungerar.

Studie A.8 tar upp den problematik som finns i relationen mellan somaliska föräldrar och svenska skolan. I svenska skolan förväntas föräldrarna delta i olika aktiviteter och organiserade träffar, någonting som de somaliska föräldrarna som deltog i intervjustudien aldrig upplevt innan. En förälder uttrycker att hen inte har någonting att bidra med i sitt barns skolgång, vilket var en aspekt som många av föräldrarna höll med om och är en bidragande faktor till att föräldrarna valt att ta avstånd från sina barns skolupplevelse, denna problematik är något som studierna A. 2, 3, 7, 8 belyser i sina resultat.

Det blir intressant att göra en koppling från ovanstående till studie A.7, som menar att en förklaring kan vara språkförbistringar. Anmärkningsvärt är att föräldrar med utländsk bakgrund i princip deltog i lika stor utsträckning som övriga föräldrar deltar i enskilda samtal. A.7 menar att en anledning kunde vara att deras barn då fick agera tolk. På så sätt anser vi att språkliga förutsättningar förstärktes i mötet. Det framhävs att de icke svensktalande föräldrarna önskade en ökad samverkan samt att deras barn skulle delta i högre mån.

I den här rubriken påvisas att en ojämlik relation blir en ond cirkel vid samverkan. Lärare har förväntningar på att föräldrar ska engagera sig i sina barns skolgång. Alla föräldrar ges dock inte möjlighet till en god kommunikation med lärare vid exempelvis föräldramöten. Vilket i sin tur leder till okunskap om det svenska skolsystemet vilket blir en bidragande orsak till att lärare har svårigheter att kommunicera med alla föräldrar.

5.3 Konsekvenser av en ojämlik samverkan

Somaliska föräldrar upplever att det intas ett lärar- och skolperspektiv på föräldramöten, menar A.8 i sin intervjustudie. Föräldrarna uttryckte att de inte blev inbjudna att komma med egna tankar och funderingar som de ville diskutera. Problematiken kring kommunikationen gjorde att många somaliska föräldrar valde att inte engagera sig i eller vistas i skolan, trots att de hade tiden på dagarna. A.5 lyfter att samverkan mellan skola och hem blir komplext då det också för med sig konflikter. Det har visat sig att det är majoriteten vita medelklassföräldrar som involverar sig i sina barns skolgång. Genom vad A. 5, 8 lyfter kring vilka föräldrar som engagerar sig i sitt barns skolgång, blir det intressant att ställa sig frågan om problematiken inte ligger i tid, utan i det utanförskap som de somaliska föräldrarna upplever i svenska skolan.

Studier visar att barn som flyttar till ett nytt land har behov av att deras föräldrar stöttar dem och hjälper dem att se den nya miljön som hanterbar, barnen förlitar sig på att deras föräldrar gör de rätta för dem. Föräldrarnas engagemang i den nya skolan blir en förutsättning för att barnen ska känna trygghet (A.6). Studie A.1 visar att personalen på fritidshem i förort och tätort önskar att verksamheten ska innehålla goda relationer till barn och föräldrar, men på grund av tidsbrist och växande barngrupper når inte relationen upp till den önskade nivån. Vidare uttrycker personalen att de önskar att vara mer tillgängliga för föräldrar, att de vill väga upp för de brister som finns i barnens hemmiljö och på så sätt få en balanserad relation till barnen och deras föräldrar. Det finns en strävan efter en ökad samverkan mellan hem och skola dock menar A.1 att ramfaktorer som stort elevantal i grupperna och tidsbrist blir begränsande. Vilket blir intressant mot att A.6 menar att skolan har ett ansvar att vara stöttande för de nyanlända föräldrarna att integreras i en välfungerande och trygg samverkan.

Vi har ovan under rubriken “Konsekvenser för en ojämlik samverkan” sett att svenska skolan bidrar till att vissa föräldrar känner ett utanförskap främst de som är nyanlända. Vilket i sin tur kan leda till att deras barn känner otrygghet. Studier har också visat att det hos vissa lärare i fritidshem finns en strävan att skapa goda relationer med föräldrar men att tidsbrist och stort elevantal i grupperna begränsar dem i det arbetet.

5.4 ”Den svenska föräldern”

Studie A.3 menar att trots att Sverige är känt för sin invandrapolitik och ambitiösa välfärd så har etniska hierarkier ökat i det svenska samhället. Detta styrker det som studie A.1 lyfter i en intervju, där en pedagog som arbetar i tätt uttrycker att det inte bor några ”invandrare” där, med förklaringen att det inte finns några hyresrätter i området. Personalens förståelse av kultur och olikhet förläggs utanför det egna området och heterogeniteten i den egna barngruppen osynliggörs. I detta fallet bidrar aktörerna till att upprätthålla föreställningar om vissa områden som ”svenska” och andra som ”invandratäta”.

Studierna A. 1, 3 visar att även om tanken med samverkan mellan utländska föräldrar och skolan beskrivs som ett ömsesidigt lärande, där alla lär av varandra, ser vi istället en envägskommunikation som utgår från vi och dom, istället för en öppen dialog mellan jämlika parter. Vidare menar studierna A. 1, 3 att fenomenet att göra skillnad på ”vi och dom” har utvecklats till att bli ett populärt sätt att kategorisera människor i Sverige. Detta tydliggörs mer specifikt i studie A.3, där författaren kommer fram till att skolpersonal placerar barn och deras föräldrar i fack utifrån deras utseende såsom hud- och hårfärg, religion och språk. Genom dessa aspekter definierar skolpersonalen deras ”svenskhet”, vilket blir en del av att kategorisera människor som ett ”vi och dom”. A.2 belyser denna problematik i sin intervjustudie, där en arabisk mamma menar att ”Hennes avvisande av klyftan som utvecklades mellan de svenska lärarna i skolan som klagade och föräldrarna (araberna) som drevs till tystnad och fick känna skuld och skam” (A.2, s. 243).

Det ska utefter detta citat ur studie A.2 läggas stor vikt vid att samverkan mellan hemmet och skolan inte endast handlar om parternas relation till varandra. Utan även det faktum att föräldrarna i detta fallet behöver integreras i det svenska samhället och dessutom genomgår en migrationsprocess. Enligt A.3 visar flera studier att skolpersonal skyller ”problemen” angående invandrarelever på de utländska föräldrarna. Föräldrarna ses som oförstående, ointresserade och ”halvspråkiga”, vilket enligt skolpersonal är de mest viktiga kompetenserna för en lyckad och jämlik relation med skolpersonalen.

I studie A.8 uttrycker somaliska föräldrar känslor som blir intressant mot det synsätt A.3 menar ovan, en syn som det svenska samhället har. Att invandrare är märkta som bristfälliga och underpresterande, med fokus på deras mångkulturalitet, som resulterar i kulturkrockar, avsaknad av identitet och språkliga problem. Att deras socioekonomiska status är en avsaknad av socialt kapital, arbetslöshet och social utfrysning. I Studie A.8 uttrycker en somalisk förälder att trots att hon hade akademiska förutsättningar för att hjälpa sitt barn med läxor blev det svenska språket en barriär hon inte kunde komma över. Hon uttrycker också att den svenska skolans traditioner var för svåra för att kunna stödja sitt barn i skolgången. Vilket blir intressant mot vad A.3 menar att samverkan mellan utländska föräldrar och skolan har visat. Att det blir en envägs-kommunikation snarare än en jämlik dialog mellan jämlika parter. ”Spelets regler” verkar dikteras av skolan, enligt A.3.

Studie A.2 lyfter att barn med utländsk bakgrund kan i många fall växla mellan skolans värld och föräldrarnas värld, då de centrala delarna av kunskap, värderingar och normer från föräldrarnas värld, alltså hemmet, inte har samma värde i skolans värld och tvärtom kan det vara svårt för barnet att översätta det skolan lär ut till sina föräldrar. Barnet i denna situation kan bli drabbad av ”dubbel ensamhet”, i skolan har barnet med sig kunskap ifrån hemmet som inte förstås eller är lika värdefull, och i hemmet känner man inte till eller förstår sig på det

centrala som barnet tar med sig hem från skolan. För att minimera denna dubbla ensamhet som barnet utsätts för kan föräldrar och lärare generera en tvåvägskommunikation, vilket innebär att barnet känner friheten och möjligheten att kommunicera med skolan och hemmet på samma sätt.

Genom att tematisera delar av resultatet under rubriken “Den svenska föräldern” vill vi besvara vad forskningen säger om ojämlikhet i samverkan mellan hem och skola. Utgångspunkten är en tvåvägskommunikation där lyhördhet mellan båda parter beaktas. Kontentan av det tematiserade resultatet under denna rubrik är dock att en envägskommunikation sker, alla föräldrar förväntas passa in i en mall om hur en förälder i svensk skola ska vara. Envägskommunikationen kan ge effekten att barn känner sig ensamma.

6 Diskussion

I detta avsnitt presenterar vi vår metod- och resultatdiskussion, där vi går in djupare på litteraturen vi analyserat samt tematiserat i resultatdelen och för en diskussion kring detta. Vår resultatdiskussion består av en fördjupning av tankarna kring vårt resultat, som senare mynnar ut i förslag för vidare forskning samt slutsatser.

6.1 Metoddiskussion

Vi anser att systematisk litteraturstudie är en metod som kan vara användbara att ha erfarenhet om och använda sig av inom skolans verksamhet. Dels genom att analysera och söka sig till vetenskaplig forskning som del av en kompetensutveckling inom specifika områden. Framförallt som ett sätt att låta den undervisning som planeras och bedrivs vila på vetenskaplig grund. Vilket är ett krav enligt skolans styrdokument som alla skolformer är inkluderade i (Skolverket 2019).

Fritidshemmets verksamhet är ett område där vi ser en avsaknad av forskning till skillnad mot den obligatoriska skolan samt förskolan som verksamhet. Genom den systematiska litteraturstudien framhäver vi därför studier som är skrivna i skolans kontext dock har vi kunnat reflektera och associerat stora delar till fritidshemmets kontext. Merparten av studierna som valt ut är kvalitativa och flera använder intervjustudier som metod, vilket gjort att de resultat vi kunnat läsa baserats på subjektiva uppfattningar både från föräldrar och lärare.

De teoretiska ramverk som författarna till studierna använt sig av är struktureringssteori där studien är koppad till fritidshemmets verksamhet, teorier om makt, habitus och kapital samt interaktionistisk teori och teorier om socialt kapital. Studiernas teorier anser vi har varit tillämpbara för reflektioner om fritidshemmets verksamhet och vårt framtida uppdrag som lärare i fritidshem.

Metoden systematisk litteraturstudie var inledningsvis ett tidskrävande arbete, till en början var sökresultaten i databaser stora och många titlar väckte vår nyfikenhet. Däremot visade det sig att en stor mängd av sökresultaten inte berörde vårt ämne specifikt, en stor del av träffarna svarade inte på våra frågeställningar eller följde vårt syfte. När vi nu har djup förståelse för hur en systematisk litteraturstudie kan struktureras kan vi se vinsterna av att använda sig av den metoden för att ta till sig kunskap inom ett specifikt forskningsfält. Under arbetets gång blev vårt valda ämne mer intressant för oss och gav nya insikter, kunskap och lärdomar. Efter avslutad studie har vi fått förståelse för att en intervjustudie hade kunnat bredda kunskapen kring forskningsfältet ytterligare. Som framtida grundlärare i fritidshem ser vi vinster av att använda sig utav litteratursökningar för att kollegialt utveckla verksamheten och våra egna kunskaper.

6.2 Resultatdiskussion

Vårt syfte genom denna studie var att identifiera ojämlikhet som existerar i forskningen kring samverkan mellan hem och skola. Detta presenterar vi utifrån vår analys och resultat i föregående kapitel, i kommande resultatdiskussion ska vi däremot diskutera vårt resultat med

fortsatt utgångspunkt i vårt syfte och våra forskningsfrågor. Vi kommer även presentera våra slutsatser och vilka pedagogiska konsekvenser vi ser.

Den forskning vi samlat in och läst, analyserat, reducerat och tematiserat är ringande överens om att det existerar en ojämlikhet i samverkan mellan föräldrar och skola. På vilka sätt denna ojämlikhet ter sig ser olika ut mellan studierna. Några studier problematiserar mer specifika fall, som utländsk bakgrund, samhällsförändringar sociokulturella och/eller ekonomiska skillnader. Andra studier redogör snarare för hur samverkan mellan hem och skola ser ut och vilka svårigheterna det finns i arbetet med samverkan. Redan i ett tidigt skede såg vi att oavsett på vilket sätt forskningen problematiserar ojämlikhet i samverkan, så visar studierna på att en existerande orättvisa och ojämlikhet mellan människor råder i dagens skola.

Vi har ovan i resultaten lyft att en ond cirkel skapas av bristfällig kommunikation. Å ena sidan uttrycker föräldrar med utländsk bakgrund en vilja till att engagera sig, å andra sidan menar lärare att föräldrarna inte visar engagemang i sina barn skolgång. Det blir här tydligt att det finns en okunskap hos lärarna om föräldrarnas vilja. Vi tolkar det som att det finns en bristfällig kommunikation mellan parterna. Vi ställer oss frågan om lärare har en förutfattad mening om föräldrar med utländsk bakgrunds inställning till svenska skolan. Studier vi lyft i resultatet påvisar att en kategorisering av människor baserat på förutfattade meningar och fördomar sker i den svenska skolan idag.

I vårt resultat kan man se hur en pedagog uttrycker sig kring området hen arbetar i, att det inte finns några invandrare därför att inga hyresrätter fanns där. Samhällets starka koppling mellan invandrare och hyresrätter går alltså ut över hur skolpersonal gör skillnad på människor och uttrycker sig på sin arbetsplats. I vårt resultat tar vi även upp skolans syn på föräldrar med utländsk bakgrund, de ses som bristfälliga, svåra att förstå, inte intresserade eller engagerade i sitt barns skolgång. Om man jämför dessa resultat med det som vi tar upp under rubriken ”den svenska föräldern”, där vi redogjort för hur en förälder med utländsk bakgrund själv uttrycker hopplöshet och utanförskapet som skolan tillför. Föräldern menar att det inte är värt att delta i föräldramöten eller aktiviteter på skolan, för att hen inte förstår varken det svenska språket eller den svenska skolans uppbyggnad, normer och värderingar.

Vi känner en enorm frustration över att den svenska skolan bidrar i så pass stor grad som resultatet visat till en fortsatt kategorisering av människor och ett skapande av vi och dom. Det var få författare eller forskare som tar upp att det kanske är just den svenska skolan som är grundproblemet istället togs problematiken upp på ett mer samhällsstrukturellt sätt. Vi menar att det är dags att tänka om, att tänka bredare och inta ett mycket mer integrerande och accepterande arbetssätt i skolan. Att sätta stopp för att skolan upprätthåller en strukturell diskriminering.

Vi anser att ansvaret för en jämlik och god samverkan ligger på skolan som organisation. Vi menar att den bristfälliga kommunikationen som studier visar existerar är en organisationsfråga som skolledningen bör ge sina anställda tid att hitta motverkande arbetssätt kring. Vårt resultat har visat att en exkludering av föräldrar med utländsk bakgrund sker i dagens skola och att lärare idag blir en del av den grupp som kategoriserar människor. Hur skulle föräldrarnas tankar kring svenska skolan förändras om organisationen istället arbetade aktivt med att utveckla kunskaper hos alla föräldrar om hur det svenska skolsystemet fungerar. Studier har redogjort för att det kan bli en framgångsfaktor för en bättre kommunikation mellan lärare och föräldrar.

Vi ställer oss också frågor kring vilka goda effekter samverkan skulle få om skolledningen och lärare tog in kunskap om vad forskningen tar upp för problematik kring vissa former av samverkan exempelvis föräldramöte. Att sedan arbeta aktivt kring att förändra dessa mötesformer och göra dem mer lättillgängliga för alla föräldrar. Vilket kan handla om att arbeta mer med att integrera föräldrar med utländsk bakgrund, nyanlända familjer och föräldrar som är osäkra på hur det fungerar. Samt se över om mötesformen och kommunikationskanalerna kan blir mer språkfrämjande. Utifrån vad resultatet av studien visat menar vi att målsättningen bör vara en tvåvägskommunikation där mötet är till för båda parter och inte enbart en envägskommunikation från lärare till föräldrar.

Genom det resultat som vår studie ringat in har det för oss väckts frågor kring vad lärare tillsammans skulle kunna göra för att motverka exkludering i samverkan mellan skola och hem. I resultatet har det lyfts att lärarens lyhördhet för alla föräldrars erfarenheter och åsikter blir viktiga. Genom att arbeta tillsammans i skolans organisation tror vi att verktyg kan arbetas fram för att hitta sätt att förstå varandra, lyssna till varandra och arbeta tillsammans för att ge barnen den bästa möjliga skolgång de kan få. Det bekräftas i resultatet där studier har lyfts som menar att en tvåvägskommunikation ska eftersträvas.

Samverkan är arbetsform som ska hjälpa barnen i skolan, det ska genomföras av skolan och hemmet och är även till för skolan och hemmet. Det ska alltså göras av båda parter. Det är en intressant tanke, om samverkan ska vara någonting betydande och viktigt för både skola och hem, hur kan det landa i att våra olikheter som människor ska spela en så stor roll att samverkan i vissa fall försvinner helt? Samverkan är något som ska stärka relationer, skapa trygga band och arbeta för att barnen ska få en så bra skolgång som möjligt. Detta är framförallt ett ansvar som skolan har, speciellt när det gäller föräldrar som behandlas ojämlikt, oavsett anledning, måste skolan arbeta på ett sätt som visar att man är villig att försöka förstå varandra, lyssna och diskutera med varandra på lika villkor.

Genom denna systematiska litteraturstudie har vi fått insikt om att utgångspunkten för skolans verksamhet är en god samverkan mellan skola och hem. Att det kan bidra till att skapa trygghet för elever och motverka den dubbla ensamheten. Samverkan kan också bidra till att föräldrar med utländsk bakgrund integreras, stärks och får mod att engagera sig i skolans värld samt det svenska samhället, på ett jämlikt sätt, med samma villkor som alla andra. Resultatet har dock visat att samverkan ter sig problematiskt i skolan, att utfallet i praktiken inte överensstämmer med utgångspunkten.

Som blivande lärare i fritidshem ser vi stora utvecklingsmöjligheter i fritidshemmets verksamhet att utveckla arbetssätt där respekt och acceptans är ledorden för en god och jämlik samverkan. Vi menar att fritidshemmets verksamhet kan ge möjligheter för en annan kommunikation än det som sker med andra lärare där fokus ligger på elevers prestation i skolgången. Som lärare i fritidshem ges möjligheter till kommunikation med föräldrar oftast dagligen genom lämning och hämtning alternativt genom telefonsamtal. Relationsbyggandet kan byggas upp över tid och präglas av respekt och tillit. Vi ser också goda möjligheter till att ta in föräldrars kunskaper och åskådliggöra dem i verksamheter genom olika aktiviteter.

Fritidshemmets verksamhet är enligt oss en miljö som ska vara inbjudande för såväl elever som föräldrar att vara en del av, en verksamhet där alla känner sig sedda och hörda. Alla föräldrar ska ges möjligheter att våga ta del av verksamheten, ställa frågor och ge förslag så att vi tillsammans kan utveckla samverkan och verksamheten till det bättre. Alla ska ges möjligheter att integreras till skolans värld på samma jämlika villkor.

6.3 Förslag på vidare forskning

Genom denna studie har vi sett att den främst omtalade ojämlikhet som tidigare forskning behandlar är utländsk bakgrund och etnisk mångfald samt de normer som svenska skolan har. En fråga som intresserar oss är vilka andra aspekter av ojämlikhet som finns i samverkan, därför anser vi att det finns behov av vidare forskning kring detta, att vända sig utav intervju- eller etnografiska studier kan vara metoder som skapar en djupare förståelse och kunskap kring ojämlikhet. Vidare forskning kring andra aspekter av ojämlikhet kan ge en ännu bredare förståelse för hur vi som lärare i fritidshem ska samverka med föräldrar. Vi har också sett att det finns lite forskat kring samverkan mellan föräldrar och fritidshemmet, något som vi anser borde öka då det är en stor del av vårt dagliga arbete och en obligatorisk del i grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmets styrdokument (Skolverket, 2019).

6.4 Pedagogiska konsekvenser

Vi vill genom denna studie belysa att problematiken om en ojämlik samverkan mellan människor har existerat under en lång tid och är idag fortfarande aktuellt. Vi som framtida lärare i fritidshem anser att samverkan mellan skola och hem är en central och viktig del i fritidshemmets verksamhet. För att få bukt på den ojämlika samverkan som råder anser vi att en väg kan vara att skolläring belyser problematiken och avsätter tid för kollegorna att tillsammans reflektera över sin egna verksamhet och finna arbetssätt som motverkar ojämlikhet. Det kan handla om att göra information mer lättillgänglig för alla exempelvis på fler språk eller att skapa möten för samverkan där allas åsikter och erfarenhet är viktiga. Genom möten för samverkan kan vi lärare få en ökad förståelse för den migrationsprocess som vissa av elevernas familjer går igenom samt att ett utbyte av erfarenheter från båda parter sker som främjar relationen och förståelsen mellan hem och skola.

Genomgående i vår studie har vi sett att majoriteten av litteraturen vi valt belyser problematiken kring att alla föräldrar inte ses som jämlika, framförallt genom kategorisering, svenska normer och språkskillnader. Vi har redogjort för att denna ojämlikhet går ut över eleverna. Deras föräldrar får en dålig kommunikation med skolan vilket medför bristfälliga kunskaper om hur det svenska skolsystemet fungerar. Det resulterar i att barnen känner sig otrygga och att svenska skolan fortsatt bidrar till en kategorisering och orättvisa.

Skolan är en plats där människor möts med olika socioekonomiska förhållanden, boendesituationer, familjekonstellationer och uppväxtförhållanden. Vi som arbetar i skolan har här ett viktigt uppdrag att se till att alla elever ges lika förutsättningar att lyckas i sin skolgång och må bra i skolmiljön. Vi har genom detta arbete reflekterat kring vilken stor påverkan en lärares inställning till föräldrar har på familjers upplevelse av skolan. Det är vanligt förekommande att tala om att barn förstår mer än vad vi tror, det är enligt oss viktigt att ta i beaktande när vi talar om den existerande ojämlikhet som råder i svenska skolan. Om barn förstår mer än vad vi tror blir det viktigt att vi som lärare inte sänder signaler att kategorisering av människor är okej. Forskningen har visat att skolan upprätthåller ett ojämlikt samhälle. Att göra den svenska skolan mer jämlik och att inte riskera att vi blir en del av att överföra en orättvis människosyn till elever är en drivkraft vi tar med oss in i vårt framtida yrkesliv som lärare i fritidshem.

7 Referenslista

Andishmand, C. (2017). *Fritidshem eller servicehem? En etnografisk studie av fritidshem i tre socioekonomiskt skilda områden* (Gothenburg studies in educational sciences, 403).

Bryman, A., & Nilsson, B. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder* (2., [rev.] uppl. ed.).

Bouakaz, L. (2009). *Föräldrasamverkan i mångkulturella skolor*. Lund: Studentlitteratur.

Bouakaz, L., & Malmö högskola. Lärarutbildningen. (2007). *Parental involvement in school : What hinders and what promotes parental involvement in an urban school* (Malmö studies in educational sciences, 30).

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.

Dahlstedt, M. (2009). *Parental governmentality: Involving 'immigrant parents' in Swedish schools*. *British Journal of Sociology of Education*, 30(2), 193-205.

Dahlstedt, M. & Hertzberg, F. (2011): *Skola i samverkan. Miljonprogrammet och visionen om den öppna skolan*. Malmö: Gleerups.

Erikson, L. (2004). *Föräldrar och skola*. (Parents and schools)

Eriksson Barajas, K., Forsberg, C., & Wengström, Y. (2013). *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap : Vägledning vid examensarbeten och vetenskapliga artiklar* (Första upplagan ed.).

Forsberg, L. (2007). Involving parents through school letters: mothers, fathers and teachers negotiating children's education and rearing. *Ethnography & Education*, 2(3), 273–288.
<https://doi-org.ezproxy.ub.gu.se/10.1080/17457820701547252>

Halsey, Albert Henry & Sylva, K (1987): *Plowden twenty years on*. *Oxford Review of Education*. 13(1), s. 3–13.

Hem och skola : Betänkande (Statens offentliga utredningar, 1980:21). (1980). Stockholm: LiberFörlag/Allmänna förl.

https://www.scb.se/contentassets/ed22f1c0a03e4ee199bad44cc32162e0/le0102_2020a01_br_be51br2003.pdf

https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a657c4a/1553961231806/Bar_n%20och%20elever%20med%20utl%C3%A4ndsk%20bakgrund.pdf

<https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/pdf/10.1191/1478088706qp063oa?needAccess=true>

Holmlund, H., Sjögren, A., Öckert, B., & Sverige. Långtidsutredningen 2019. (2019). *Jämlikhet i möjligheter och utfall i den svenska skolan : Bilaga 7 till Långtidsutredningen 2019* (Statens offentliga utredningar, 2019:40).

Johnsson, A., Blivik, G., & Basic, G. (2021). Newly Arrived Parents and Collaboration in Swedish School Context: An Interactionally and Ethnomethodologically Inspired Analysis. *Education, 141*(3), 127–144.

Larsson, M., & Vossman Strömberg, A. (2017). Förebyggande föräldrasamverkan. I Pihlgren, A. (Red.), *Föräldrasamverkan: att bygga tillit*. (s.81–95.) Lund: Studentlitteratur.

Nationalencyklopedin, jämlikhet. <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/jämlikhet> (hämtad 2021-06-01)

Nationalencyklopedin, samverkan.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/samverkan> (hämtad 2021-05-21)

Niléhn, K. (1976). *Samspelet mellan skola och hem: Former för kontakt och samarbete mellan lärare, föräldrar och elever i grundskolan*. Stockholm: Bonnier

Nordheden, I. (2017). Mångfald, icke-problem, möjligheter. I Pihlgren, A. (Red.), *Föräldrasamverkan: att bygga tillit*. (s.119–136.) Lund: Studentlitteratur.

Osman, A., & Månsson, N. (2015). “I Go to Teacher Conferences, but I Do Not Understand What the Teacher Is Saying”: Somali Parents’ Perception of the Swedish School. *International Journal of Multicultural Education, 17*(2), 36–52.

Rennstam, J., Wästerfors, D. (2015). Att analysera kvalitativt material. I Svensson, P., & Ahrne, G. (Red.), *Handbok i kvalitativa metoder*. (s.220–234). Stockholm: Liber

SCB, Statistiska centralbyrån Avdelningen för befolkning och välfärd (2020). *Uppväxtvillkor för barn med utländsk bakgrund* (BE51 - Demografiska rapporter). Statistiska centralbyrån.

Skolverket. (2015). *Skolan och hemmet*. Skolverket: Stockholm.

Skolverket. (2011). *Utdrag: Barn och elever med utländsk bakgrund* (rapport 363). Skolverket: Stockholm

SOU (2005:56). *Det blågula glashuset: strukturell diskriminering i Sverige*.
<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2005/06/sou-200556/>.

Stier, J., & Sandström, M. (2009). *Interkulturellt samspel i skolan* (1. uppl. ed.).

Svensson, P., & Ahrne, G. (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber

Sverige. Skolverket. (2019). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011: Reviderad 2019* (Sjätte upplagan ed.).

Utredningen om skolans inre arbete (1974). *Skolans arbetsmiljö [Elektronisk resurs] betänkande*. Stockholm: Allmänna förl. .

8 Bilagor

Bilaga 1. Redovisning av datainsamling med databas, sökord samt antal träffar-

Tabell 1. Sökvägar för data som valdes ut till ett första urval.

Artikel (titel, författare, år)	Databas	Sökord	Begränsningar	Antal träffar	Antal valda artiklar	Inkluderad i uppsatsen
Dahlstedt, M. (2009). Parental governmentality: involving “immigrant parents” in Swedish schools. <i>British Journal of Sociology of Education</i> , 30(2), 193–205. https://doi-org.ezproxy.ub.gu.se/10.1080/01425690802700289	Education Research Complete	Parents and schools AND cooperation or collaboration or partnership AND sweden or swedish	Vetenskapliga tidskrifter, engelska språket, peer-reviewed	53	1	Ja
Forsberg, L. (2007). Involving parents through school letters: mothers, fathers and teachers negotiating children’s education and rearing. <i>Ethnography & Education</i> , 2(3), 273–288. https://doi-org.ezproxy.ub.gu.se/10.1080/17457820701547252	Education Research Complete	Cooperation with parents AND Sweden or swedish AND school	Vetenskapliga tidskrifter, engelska språket, peer-reviewed	19	3	Ja
Johnsson, A., Blivik, G., & Basic, G. (2021). Newly Arrived Parents and Collaboration in Swedish School Context: An Interactionally and Ethnomethodologically Inspired Analysis. <i>Education</i> , 141(3), 127–144	Education Research Complete	Cooperation with parents AND Sweden or swedish AND school	Vetenskapliga tidskrifter, engelska språket, peer-reviewed	19	3	Ja
Odenbring, Y., Johansson, T., & Lunneblad, J. (2016). Blaming and Framing the Family: Urban Schools and School Officials Talk of Neglecting Parents. <i>Urban Review</i> , 48(3), 484–498. https://doi-org.ezproxy.ub.gu.se/10.1007/s11256-016-0364-y	Education Research Complete	Cooperation with parents AND Sweden or swedish AND school	Vetenskapliga tidskrifter, engelska språket, peer-reviewed	19	3	Nej
Osman, A., & Månsson, N. (2015). “I Go to Teacher Conferences, but I Do Not Understand What the Teacher Is Saying”: Somali Parents’ Perception of the Swedish School. <i>International Journal of Multicultural Education</i> , 17(2), 36–52.	ERIC	Parents and schools AND cooperation AND sweden or swedish	Vetenskapliga tidskrifter, peer-reviewed,	31	1	Ja
Björk, L., & Browne-Ferrigno, T. (2016). Parent-school involvement in Nordic countries: A crossnational comparison. <i>International Journal of Pedagogies & Learning</i> , 11(2), 103-117.	Supersök	Samverkan, föräldrar, skola	Vetenskapliga artiklar, peer-reviewed	14	2	Nej
Bergnéhr, D. (2015). Föräldrastöd genom skolan:: Diskursiva tillämpningar av nationell politik inom en svensk kommun. <i>Nordic Studies In Education</i> , 35(1), 70-83.	Supersök	Samverkan, föräldrar, skola	Vetenskapliga artiklar, peer-reviewed	14	2	Nej

Tabell 1. Fortsättning sökvägar för data som valdes ut till ett första urval.

Grosin, L. (2002). Rektorer i framgångsrika skolor. <i>Nordic Studies in Education</i> , (03), 158-175.	Supersök	Samverkan, föräldrar	Vetenskapliga artiklar, avhandlingar, peer-reviewed	57	4	Nej
Johansson, G., & Wahlberg Orving, K. (1993). Samarbete mellan hem och skola : Erfarenheter av elevers, föräldrars och lärares arbete = [Cooperation between home and school] : [the importance of collaboration between pupils, parents and teachers] (Akademiska avhandlingar vid Pedagogiska institutionen, Umeå universitet, 34). Umeå: Univ.	Supersök	Samverkan, föräldrar	Vetenskapliga artiklar, avhandlingar, peer-reviewed	57	4	Nej
Dahlstedt, M., & Lozic, V. (2017). Managing urban unrest: Problematising juvenile delinquency in multi-ethnic Sweden. <i>Critical and Radical Social Work</i> , 5(2), 207-222	Supersök	Samverkan, föräldrar	Vetenskapliga artiklar, avhandlingar, peer-reviewed	57	4	Nej
Dahlstedt, M. (2008). The Politics of Activation: Technologies of Mobilizing "Multiethnic Suburbs" in Sweden. <i>Alternatives</i> , 33(4), 481-504.	Supersök	Samverkan, föräldrar	Vetenskapliga artiklar, avhandlingar, peer-reviewed	57	4	Nej
Erikson, L., & Örebro universitetsbibliotek. (2004). <i>Föräldrar och skola</i> (Örebro studies in education, 10).	Supersök	Föräldrar, skola	Vetenskapliga artiklar, avhandlingar, peer-reviewed	139	4	Ja
Niléhn, K. (1976). <i>Samspelet mellan skola och hem : Former för kontakt och samarbete mellan lärare, föräldrar och elever i grundskolan</i> . Stockholm: Bonnier.	Supersök	Föräldrar, skola	Vetenskapliga artiklar, avhandlingar, peer-reviewed	139	4	Ja
Matson, I. (2017). <i>Grus i maskineriet? några kommunala tjänstemäns, politikers, föräldrars och lärares syn på en skola för alla : En fallstudie</i> .	Supersök	Föräldrar, skola	Vetenskapliga artiklar, avhandlingar, peer-reviewed	139	4	Nej
Sjögren, Fredrik. (2011). <i>Den Förhandlade Makten. Kulturella Värdekonflikter I Den Svenska Skolan</i> .	Supersök	Föräldrar, skola	Vetenskapliga artiklar, avhandlingar, peer-reviewed	139	4	Nej

Bilaga 2. Manuell sökning

Tabell 2. Sökväg efter litteratur vi valde utanför databaserna.

Författare, år	Titel	Sökning
Andishmand, C. 2017	Fritidshem eller servicehem? En etnografisk studie av fritidshem i tre socioekonomiskt skilda områden	Genom tidigare kurser
Bouakaz, L. 2007	Parental involvement in school : What hinders and what promotes parental involvement in an urban school	Genom referenslista

Bilaga 3. Kompletterad tabell på studiens inkluderade artiklar.

Tabell 3. Presentation av alla inkluderade artiklar i studien.

Författare, år	Titel
Andishmand, C. 2017	Fritidshem eller servicehem? En etnografisk studie av fritidshem i tre socioekonomiskt skilda områden
Bouakaz, L. 2007	Parental involvement in school : What hinders and what promotes parental involvement in an urban school
Dahlstedt, M. 2009	Parental governmentality: Involving 'immigrant parents' in Swedish schools.
Erikson, L. 2004	Föräldrar och skola. (Parents and schools)
Forsberg, L. 2007	Involving parents through school letters: mothers, fathers and teachers negotiating children's education and rearing
Johnsson, A., Blivik, G., & Basic, G. 2021	Newly Arrived Parents and Collaboration in Swedish School Context: An Interactionally and Ethnomethodologically Inspired Analysis.
Niléhn, K. 1976	Samspelet mellan skola och hem : Former för kontakt och samarbete mellan lärare, föräldrar och elever i grundskolan
Osman, A., & Månsson, N. 2015	"I Go to Teacher Conferences, but I Do Not Understand What the Teacher Is Saying": Somali Parents' Perception of the Swedish School

Bilaga 4. Artiklar vi exkluderade från första urvalet.

Tabell 4. Artiklar som valdes bort utifrån abstract från urval 1.

Odenbring, Y., Johansson, T., & Lunneblad, J. (2016). Blaming and Framing the Family: Urban Schools and School Officials Talk of Neglecting Parents. <i>Urban Review</i> , 48(3), 484–498. https://doi-org.ezproxy.ub.gu.se/10.1007/s11256-016-0364-y	Tar inte upp samverkan i skolan utan fokuserar på bristande föräldraskap och elevhälsan.
Björk, L., & Browne-Ferrigno, T. (2016). Parent-school involvement in Nordic countries: A crossnational comparison. <i>International Journal of Pedagogies & Learning</i> , 11(2), 103-117.	Behandlar utbildningsreformer, hur det skiljer sig mellan Sverige, Norge och Danmark.
Bergnéhr, D. (2015). Föräldrastöd genom skolan:: Diskursiva tillämpningar av nationell politik inom en svensk kommun. <i>Nordic Studies In Education</i> , 35(1), 70-83.	Problematiserade inte samverkan ur ett ojämlikt perspektiv
Grosin, L. (2002). Rektorer i framgångsrika skolor. <i>Nordic Studies in Education</i> , (03), 158-175	Artikeln behandlar rektorns roll i skolans och tar inte upp samverka mellan lärare och föräldrar.
Dahlstedt, M., & Lozic, V. (2017). Managing urban unrest: Problematising juvenile delinquency in multi-ethnic Sweden. <i>Critical and Radical Social Work</i> , 5(2), 207-222	Tar upp ungdomsbrottslighet, fokus är inte barn i grundskoleålder.
Dahlstedt, M. (2008). The Politics of Activation: Technologies of Mobilizing "Multiethnic Suburbs" in Sweden. <i>Alternatives</i> , 33(4), 481-504.	Tar snarare upp medborgarskap och politik kring förort och samhälle. Inte fokus på kommunikation mellan föräldrar och lärare.
Johansson, G., & Wahlberg Orving, K. (1993). <i>Samarbete mellan hem och skola : Erfarenheter av elevers, föräldrars och lärares arbete = [Cooperation between home and school] : [the importance of collaboration between pupils, parents and teachers]</i> (Akademiska avhandlingar vid Pedagogiska institutionen, Umeå universitet, 34). Umeå: Univ.	Problematiserar inte samverkan.
Sjögren, Fredrik. (2011). <i>Den Förhandlade Makten. Kulturella Värdekonflikter I Den Svenska Skolan.</i>	Diskuterar kulturella aspekter i skolan, men samverkan mellan föräldrar och lärare ligger inte i fokus.
Matson, I. (2017). <i>Grus i maskineriet? några kommunala tjänstemäns, politikers, föräldrars och lärares syn på en skola för alla : En fallstudie.</i>	Behandlar synen på en viss skola, jämlikhet/ojämlikhet i samverkan mellan föräldrar och lärare tas inte upp.

Bilaga 5. Protokoll för kategorisering av teman

Vad säger titeln?

Är resultatet grundat på svenska skolan?

Tas samverkan upp?

Mellan vilka parter lyfts samverkan?

Hur lyfts ojämlikhet?

Vems perspektiv tas upp?

Andra relevanta slutsatser